

TK-råd

Meddelande från Tekniska kommittén

Datum: 2018-09-10 Nr: 132 R3

Ersätter TK-råd 132R2, daterat 2015-06-30

HUR MAN MÄTER BUKTIGHET

Följande beskrivning tar utgångspunkt i råd och anvisningar till aktuell AMA Hus för mätning av buktighet på undergolv.

Var mäter man?

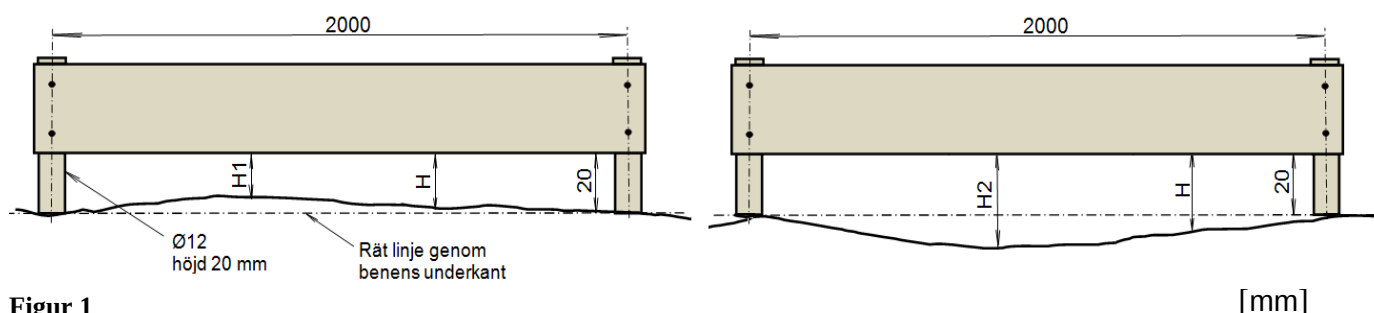
Mätning ska ske på det mest **ogynnsamma** stället på ytan eftersom ytskiktet kommer att hamna där också. Detta innebär att det med stor sannolikhet behövs **flera mätningar** för att hitta detta läge. Försök att placera rätskivan på två toppar eller i två dalar.

Utrustning

- Rätskiva (balk med två ben), finns i olika längder vanligtvis 2 m och 0,25 m
- Mätkil, vanligen är kilen graderad för direkt avläsning

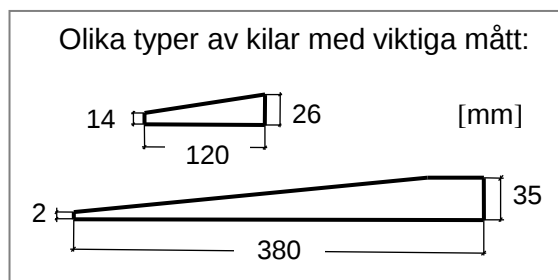
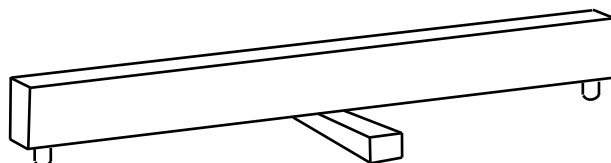
Hur mäter man?

Rätskivan i exemplet nedan har en längd av 2 m och ben/dubbar med en höjd av 20 mm. Maximal buktighet fås genom att mäta på det ogynnsammaste stället där dubbarna placeras på toppar eller dalar, enligt figurerna nedan. Verktøget kan komma att luta vid mätning d.v.s. inte vara i våg. Vid mätning av buktighet tas ingen hänsyn till hur golvet lutar.

Figur 1

Avvikelsen mäts med mätkil som appliceras under rätskivan. Vanligen är kilen graderad för direkt avläsning.

Vad är toleransen?

Vid en och samma placering av rätskivan får (20 minus H1 enligt Fig.1) uppgå till det maximala mått som anges i tabellen nedan (AMA Hus). Alternativt får vid en och samma placering (H2 minus 20) uppgå till det maximala mått som anges i tabellen.

Normalt accepteras klass A, d.v.s. vid mätning över 2 m, innebär det en maximal avvikelse på 3 mm. Avvikelsen kan vara fördelad på + och/eller -.

Mått	Mätlängd [m]	Tolerans, maximal avvikelse [mm]		
		Klass A+	Klass A	Klass B
Buktighet	0,25	± 1,0	± 1,2	± 1,2
	1,0	± 1,5	± 2,0	± 3,0
	2,0	± 2,0	± 3,0	± 5,0

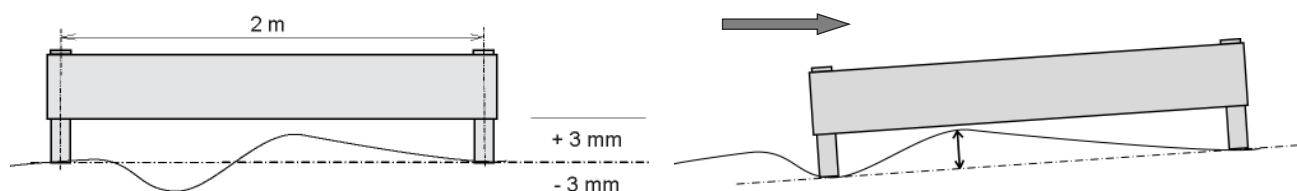
Utdrag ur tabell 43.DC/1 i AMA Hus

Mätning utförs med anvisad kil som appliceras mellan underlaget och rätskivan på mest **ogynnsamma** plats för att hitta maximal avvikelse enligt tabellen.

I AMA Hus anges att undergolv och samtliga i undergolvets ingående materialsikt, för ytsikt av massiva trägolv, lamellparkett, fanergolv och laminatbräder ska uppfylla kraven för klass A.

Närliggande toppar och dalar

I bilden nedan finns en dal på 3 mm men även en topp på 3 mm, totalt blir det 6 mm. Utförs mätningen på detta sätt kan resultatet **misstolkas** som att mätningen ligger inom toleransen för klass A buktighet på ±3 mm. Däremot anger AMA att det är det mest **ogynnsamma** läget som ska väljas. Det innebär att golvet INTE får ha en höjd på 3 mm och samtidigt en dal på 3 mm. Detta på grund av att mätlinjalen skulle kunna flyttas till exempelvis dalen och få en höjd på 6 mm (i den punkt där höjden tidigare var 3 mm).

Således får höjd + dal vara max 3 mm. Exempel:

- 1 mm höjd och 2 mm dal,
- 1,5 mm höjd och 1,5 mm dal
- 3 mm höjd och 0 mm dal.

Motsvarande gäller för 0,25 meters mätlängd. Om dal och topp ligger mycket nära varandra används en rätskiva på 0,25 meter och avvikelsen jämförs med motsvarande krav.

Med vänlig hälsning
GOLVBRANSCHEN, GBR
Tekniska avdelningen
Jenny Adnerfall

För mer information om buktighet, se aktuell RA Hus. Även AMA-Nytt Hus 2-2006.